

A tyem y pomŕiti krale vgezie bratra ſwego

A tyem *V, pod. L, Jš, tiem F*] A tiem czinem *Cr*] A nad tiem *Z – y* pomŕiti *V, L*] pomŕiy *F, pod. Z, Jš, pomŕiti Cr – krale vgezie (sic F, pod. L, Jš)* bratra ſwego *V, F, pod. L, Jš, vczizig vczigze (sic)* bratra ſwego *Cr*] vgezie krale Czeſkeho *Z – Y* zbawi czechy vraha licho *P – Y* zbawi czechuow vraha licho *Fs – v Cr jsou přehozeny verše 16 a 17*

R: a tiem i pomŕiti krále, ujčé bratra svého.

V 97/17 101/17

Ten geſſek (*chybí* byl) z ſeltri krale czeſkeho

~ (*sic*) *V, pod. L, ten byl Jeſſek z ſeltry krale czeſkeho F, Ten Jan (Jeſſek Jš)* byl z ſeltry krale czeſkeho *P, pod. Fs, Jš*] Ten Jan byl Synowcz (*sic*) krale Czeſkeho *Cr – v Z verš vymechán*

R: Ten Ješek byl z sestry krále českého.

V 97/18 101/18

A protoz y zbawi czechy vraha nemiloſtywego

~ *V, A pro to y bawi (sic) czechy vraha nemiloſtywego L, A (pro) to zbawy Czechy vraha nemiloſtywego Z*] A pro to zbawij Czechy vraha licho (al. nemiloſtywe(h)o) *Jš*] A pro to zbavj vraha nemiloſtywego *F – A* tiem pomŕiti vgezieze (*vgezie Fs*) bratra ſwego *P, Fs – v Cr verš vymechán*

R: a pro to i zbavi Čechy vraha nemilosťivého.

V 97/19 101/19

A take ze neſluſſalo gedno ot ſwego ſnyti

~ *V, pod. Jš, Y take že neſluſſalo gedno od ſwego ſniti L*] take ze neſluſſalo nez od ſwego ſgiti *F – A* take ze on ſmiel ſwego ſeltrzenoze zabiti *P, Take ze on ſmiel ſwego ſeltrzenoze zabiti Fs – A* take ze on ſmiel ſtrzenoze zabiti *Cr – v Z vymecháno dvojverš 19–20*

R: A také že neslušalo, jedno ot svého sniti.

V 97/20 101/20

Genz tak newiermie ſmiel ſwego ſeltrzenoze zabiti

~ *V, genz tak newiermie ſmyel ſwego ſeltrzenoze zabiti F, pod. L – Neſluſſalo (Neſluſſalo by Cr) gemu gedno od ſwego ſnyti P, pod. Cr, Y neſluſſalo gemu gedine od ſwe(h)o ſnyti Fs – Genz tak newiermie chitel a ſmiel ſwego ſeltrzenoze zabiti (al. A tak ze on ſmiel ſwego ſeltrzenoze zabiti / Neſluſſalo gemu gedno ot ſwych ſniti) Jš*

R: jenž tak nevěrně směl svého sestřencé zabiti.

O českých pánův zlyých obyčejích

Pak se češci páni zlych obyčejův přijechu, za kratochvil v kostky hrájiechu.

Z něhož dříve lotrům za zlé jmiechu,

toho se sami naši páni přijechu

řkúc: „To v jiných zemiech lotři činie

a velikým bláznovstivím se vinie.“

Obyčej se zlého přijímáchu

a dobrého nie netbáchu.

Chceš-li se čistných obyčejův ty přijeti,

hlédaj, můžeš-li v kteréj zemi uzřieti,

by cizozemce při sobě jměli

a v svú radu jej pustili.

By vy se téhož přijeli,

toho by užitek i čest jměli.

Ale ot zlého nečistného obyčejě se přijieti

to jest, ztratě čistné jmě, zlé jmieti.

A pro zly přiklad na svůj jazyk již nie netbaji

a za čest v kostky hráji.

Tehdy se jechu bez popruhův kláti

a panny jim za dary počechu chrúsův sláti.

Jechu se cizim panim slůžiti.

Toho bieše více, ale mrzi mě mluviti.

Tak páni svú kratochvil i jmiechu

a menši zemi hubiechu.

Neby, kto se za právo postavě

ni kto českú čest opravě.

Páni kostku, klánie plodiechu

a měščené s hostimi o nich se radiechu.

Neb měščené nesmějechu nikam vyněti,

pro to jim nemohu dèle hověti.

Pan Jindřich a pan Jan v Sedci bieša,

Rémunt a Hynek u Prazě svú kratochvil jmieša.

Ty pány Hornici s měščany jednoho dne jechu

a životy jim *otjieti* inhed chitechu.

Toho někteři učiniti nedadiechu,

však je tvrdě schovavachu.

Již vidie, kroz na vysokém stavu jmá vřhledi

a vždy, kratochvil jmajě, na radě nesedi.

40	ten má v svú ruku jistú škodu i sobě, i svému rodu. Ta se hanba šlechticóm nikdy nestávala a ta přihoda jiným chlapóm vnađu dala. By chtěli právě rozuměti, nedali by jim v Čechách té moci jmieti. Neustaviční jsú časové, již dnes stíhbro dávají, zajtra budu vrahové. Chlap svú volí tobě nic nedá, pánkaje tobě, svého času hledá. Moci-liť bude kdy s tě býti, kážeti své i s lichvú zaplatiti. Již vidíte, páni, dobré-li ste rady, dávajice Němcóm v zemi hrady. By byli vás nejměti kde schovati, nedrzi by byli na vy vsáti. Přetele těch pánov dotad se mučichu. až je však i vypravichu. Však za chlapie syny své dcery ordati musichu, ale však jim po tom jich děti vráichu. Neb dietky o rocě a málem starěšie biechu a šlechtné dietky u Horníkov zemřeti chiechu. A pro to je i vráichu a také že přetele za to mluviechu.	40
45		45
50		50
55		55
60		60

Jako samostatná kapitola v rkpech V, F, L, Z; v nich je na začátku prvního verše iniciála, ve V, F, Z též nadpis. Ve stejném rozsahu má tuto kapitola (jako 102.) také Jš. V rkpech P, Cr, Fs je připojena ke kapitole předchozí.

V dochované části rkpu C kapitola není.

V rkpech P, Cr, Fs je vymechán v. 12, na sudý počet jsou verše vyrovnány stažením v. 13 a 14 v Cr, Fs a vymecháním v. 14 v P; dále jsou v těchto rkpech rozvedeny v. 21 a 22 do dvojevíší (to znamená též Jš), vymecháno je dvojevíší 29–30, verše 37 až 50; přehozony jsou verše 53 a 54 a vymecháno je závěrečné dvojevíší 61–62 (též v Jš). V rkpech L, P, Fs je vymecháno dvojevíší 7–8, v Cr je na jeho místě obměna dvojevíší 15–16, ale to je pak i na svém místě. V jednotlivých rkpech 2. redakce jsou různé individuální úpravy: v L chybí v. 13 a v. 29 je neustrojně připojen k v. 27; v rkpe P jsou přehozony v. 3 a 4 (též v Jš); v rkpe Fs je první verš rozveden do dvojevíší a v. 3 je vymechán.

V rkpe Z je rozveden do dvojevíší v. 18, tím je porušeno veršové schéma.

V 98/00 102/00
O czeřkych panow zlych obycezyegich
~ V] O zlich obycegich czeřkych F] Tuto je Czeřfity pany na koftky
oddali Z

R: O českých pánov zlych obyčejích

V 98/01 102/01
Pak jie czeřficy pani zlich obycezyegow przygechu
jie ... zlich obycezyegow przygechu V, je ... zlich obyceciow przygechu F, pod.
Z] je (jie Jš) v pokogi ... zlych obycezegow przygechu P, Jš, w poli (sic)
... jie zlych obycezegow przygechu Cr – czeřficy pani V, czeřfity pani P, pod.
Z] pani Cr, Jš] cechoue F – Tak czeřfity pani zlich obyceciow przygechu
L – v Fs rozvedeno do dvojevíší:

Pak jie czeřficy pany vpokogichu

Alle zleho jie obicezege przyhopichu

R: Pak se česší páni zlych obyčejův přijechu,

V 98/02 102/02
Za kratochwil w koftki ghragiechu
Za kratochwil V, F, P, Cr, Fs, Z, Jš] za obycey L – w koftki V, Fs, pod.
F (na okrajii připsano pisařem Koftky), L, Cr, Z] w koftky o řtrziebro P,
o penize w koftky Jš – ghragiechu V, hragiechu F, L, P, Z, hragiechu
Jš] hrachu Cr, Fs

R: za kratochvil v kostky jhrajiechu.

V 98/03 102/03
Z nyehoz drzewe lotrom za zle gmiechu

Z nyehoz V, pod. F, L, P, Jš, Z nieho (sic) Cr] Pro niez Z – drzewe V, P,
pod. L] drzewe Cr, Z, Jš] drzew F – lotrom V, F, P, Cr, Z, Jš] lotrowi
L – za zle gmiechu V, za zle myechu F; za zle miגיעchu Cr; za zle gmieli
(myeli Z) L, Z] lagiechu P] za zle gmiegechu (ali. lagiechu) Jš – ve Fs verš
vymechán – v P a Jš přehozony verše 3 a 4

R: Z něhož dřeve lotróm za zlé jmiechu,

V 98/04 102/04
Toho jie jamy najji pany przygechu

~ V, Toho je najji pani jami přigeli L] Toho je jami pany Czeřfity
prizdrzely Z] toho je pany prizdrziechu F] Toho sobie za (z – sic Cr)
dworfwo przygechu (przygechu Cr, Fs) P, Fs, Jš, pod. Cr

R: toho se sami naši páni přijechu